

Sygn. akt: I C 5/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Jank
Protokolant:	Małgorzata Swist

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 czerwca 2020 r. w G.

sprawy z powództwa **J. W. i A. W.**

przeciwko Ł. M. i T. M.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. uznaje za bezskuteczną względem wierzycieli A. W. i J. W. umowę darowizny z 28 grudnia 2012 r. zawartą pomiędzy pozwanymi a K. M. (1) przed notariuszem M. P. (rep. A 3994/2012) w zakresie, w jakim umowa ta przenosi na pozwanych przysługujący K. M. (1) udział we współwłasności nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego, dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą (...), w celu ochrony wiarygodności powodów w kwocie 53 793, 34 zł (pięćdziesiąt trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt trzy złote i trzydzieści cztery grosze) wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 26 listopada 2013 r. wydanego w sprawie I C 1263/10, na którą składają się:

- a) należność główna w kwocie 42 691, 28 zł (czterdzieści dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt jeden złotych i dwadzieścia osiem groszy)
- b) kwota 9030, 66 zł (dziewięć tysięcy trzydzieści złotych i sześćdziesiąt sześć groszy) jako część skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 41 567, 78 zł (czterdzieści jeden tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem złotych i siedemdziesiąt osiem groszy) od 8 listopada 2010 r. do 21 marca 2017 r. oraz od kwoty 1123, 50 zł (tysiąc sto dwadzieścia trzy złote i pięćdziesiąt groszy) od 8 lutego 2011 r. do 21 marca 2017 r.
- c) kwota 2071, 40 zł (dwa tysiące siedemdziesiąt jeden złotych i czterdzieści groszy) jako skapitalizowane odsetki ustawowe od należności głównej określonej w pkt Ia za okres od 22 marca 2017 r. do 30 listopada 2017 r.
- d) dalsze odsetki ustawowe od należności głównej określonej w punkcie I a wyroku od 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powodów małżonków J. i A. W. kwotę 8107 zł (osiem tysięcy sto siedem złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania.

Sygnatura akt: I C 5/18

UZASADNIENIE

Powodowie A. W. i J. W. wnieśli pozew przeciwko Ł. M. i T. M. o uznanie za bezskuteczną wobec powodów czynności prawnej w postaci umowy darowizny zawartej w dniu 28 grudnia 2012r. pomiędzy pozwanymi a K. M. (2) i dłużnikiem K. M. (1) przed notariuszem M. P. prowadząca kancelarię notarialną w G. (rep. A 3994/2012), na podstawie której pozwani nabyli od dłużnika udział we współwłasności lokalu mieszkalnego o powierzchni 116,20 m², dla którego Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...) w celu umożliwienia prowadzenia egzekucji z tego udziału na zaspokojenie wierzytelności w kwocie 53.793,34 zł wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 26 listopada 2013r. w sprawie o sygnaturze akt I C 1263/10.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, że w dniu 24 maja 2007r. zawarli z dłużnikiem K. M. (1) umowę o wykonanie domu jednorodzinnego typu D.. Wobec niewywiązania się przez dłużnika z umowy powodowie wystąpili na drogę sądową, uzyskując ww. tytuł wykonawczy. Następnie, na podstawie tytułu wykonawczego prowadzili przeciwko dłużnikowi postępowanie egzekucyjne, które zostało umorzono wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. W dniu 28 grudnia 2012r. dłużnik zawarł ww. umowę darowizny, co doprowadziło do sytuacji, w której powodowie utracili możliwość odzyskania należnych im wierzytelności. Powodowie zwrócili uwagę, że umowa została zawarta w toku prowadzonego przeciwko dłużnikowi postępowania, którego przebieg uprawdopodobniał roszczenie powodów. Zdaniem powodów dłużnik celowo zawarł umowę z osobami bliskimi, by utrudnić prowadzenie egzekucji. Na skutek darowizny dłużnik stał się niewypłacalny w stopniu wyższym niż wcześniej.

(pozew k. 3-9)

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa. W pierwszej kolejności pozwani podnieśli zarzut przedawnienia, wskazując, że nie można żądać uznania czynności za bezskuteczną po upływie pięciu lat od jej dokonania. Nadto, zarzucili nieprawidłowe określenie wysokości roszczenia w zakresie odsetek, a także wskazali, że w dacie zawarcia umowy wierzytelność powodów była sporna, a dłużnik dokonując darowizny nie działał ze świadomością pokrzywdzenia powodów jako wierzycieli, a przynajmniej pozwani nic o tym nie wiedzą. Ponadto, zdaniem pozwanych, zawarcie umowy darowizny nie doprowadziło do sytuacji, w której powodowie utracili możliwość zaspokojenia swoich wierzytelności. Po dokonaniu darowizny dłużnikowi pozostawał majątek o wartości znacznie przewyższającej wierzytelność powodów. Poza nieruchomością, będącą przedmiotem darowizny, dłużnik wraz z małżonką mieli jeszcze trzy mieszkania w G. – O., które zostały zakupione w dniu 6 grudnia 2012r. Ponadto, w księdze wieczystej darowanego mieszkania była wpisana hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 324.631,52 zł zabezpieczająca kredyt, który został spłacony przed terminem, co wynika z oświadczenia banku z dnia 21 grudnia 2012r. Pozwani wskazali także, że w księgach wieczystych ww. trzech nieruchomości lokalowych była wpisana hipoteka umowna łączna w kwocie 1.069.737,38 zł, zmniejszona później do kwoty 814.737,38 zł. Kredyt został spłacony w dniu 24 maja 2013r., co dowodzi – zdaniem pozwanych – o wypłacalności dłużnika. Darowizna zatem nie uszczupliła majątku dłużnika. Na dzień 10 grudnia 2012r., po dokonaniu kompensaty i rozliczeniu ceny zakupu trzech mieszkań, dłużnikowi przysługiwały wierzytelności wobec Towarzystwa (...) sp. z o.o. w łącznej kwocie 593.181,61 zł, nadto od 21 lutego 2013r. do 13 stycznia 2017r. dłużnik posiadał 186 udziały tej spółki. Do 30 grudnia 2014r. dłużnik prowadził działalność gospodarczą i zdaniem pozwanych, gdyby wskutek dokonania darowizny stał się niewypłacalny, nie byłby w stanie prowadzić działalności jeszcze przez dwa lata. Dłużnik nie miał też zaległości wobec US i ZUS.

(odpowiedź na pozew k. 118-124)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. M. (1) prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w G. w zakresie robót budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieskalnych. W dniu 31 grudnia 2014r. został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej.

(dowód: wydruk z (...) k. 105)

W dniu 24 maja 2007r. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej K. M. (1) zawarł z powodami A. W. i J. W. umowę o wykonanie domu jednorodzinnego. Pismem z dnia 9 grudnia 2008r. powodowie wezwali wykonawcę do zapłaty należności z tytułu niewykonania prac objętych umową oraz prac dodatkowych, prac wadliwie wykonanych ujętych w protokole przekazania budowy, kar umownych z tytułu opóźnionego przekazania budowy, zaś pismem z dnia 12 sierpnia 2009r. do dokonania napraw wadliwie wykonanych prac.

W dniu 8 listopada 2010r. powodowie wnieśli przeciwko K. M. (1) pozew o zapłatę kwoty 50.000 zł tytułem zwrotu różnicy pomiędzy kwotą wpłaconą mu na poczet wykonania prac objętych umową i aneksem a wartością robót faktycznie wykonanych, obniżenia wynagrodzenia pozwanego w związku z wadami wykonawstwa poszczególnych robót oraz zwrotu kosztów poniesionych przez powodów w związku ze zleceniem dokończenia budowy komina i naprawy przeciekającego dachu wraz z ustawowymi odsetkami.

W toku postępowania, postanowieniem z dnia 26 stycznia 2012r., Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa. W opinii z dnia 21 maja 2012r. biegły wskazał, że prace budowlane wykonane przez K. M. (1) nie zostały wykonane zgodnie z umową.

(dowód: umowa budowy domu z dnia 24 maja 2007r. k. 12-17 wraz z aneksem k. 18-24 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I C 1263/10, wezwanie do zapłaty z dnia 9 grudnia 2008r. k. 51-52 tamże, wezwanie z dnia 12 sierpnia 2009r. k. 68-69 tamże, pozew k. 3-8 tamże, postanowienie z dnia 26 stycznia 2012r. k. 345 tamże, opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa k. 361-375 i 409-412 tamże)

W ramach działalności gospodarczej od 2010r. K. M. (1) współpracował m.in. z Towarzystwem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. K. M. (1) swoje zobowiązania z tytułu kredytów zaciąganych na realizację inwestycji zabezpieczał na nieruchomościach stanowiących własność Towarzystwa (...) sp. z o.o. W 2012r. K. M. (1) zawarł z Towarzystwem (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością umowę na realizację inwestycji wartą około 1.000.000 zł.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356, zeznania świadka K. M. (3) płyta CD k. 369)

W dniu 15 października 2010r. K. M. (1) i K. M. (2) zawarli z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 800.000 zł (całkowita kwota pożyczki – 833.397,86 zł). Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowiły hipoteka zwykła w kwocie 833.397,86 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 583.378,50 zł ustanowione na nieruchomości przy ul. (...) w G., dla których Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(dowód: umowa pożyczki hipotecznej nr DK/P-H./ (...) k. 278-286, oświadczenie uprawnionego do nieruchomości k. 287, aneks z dnia 29 października 2012r. k. 288-289)

Od 2011r. Towarzystwo (...) sp. z o.o. nie regulowało zobowiązań wobec K. M. (1).

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

W dniu 7 grudnia 2012r. (...) sp. z o.o. dokonali kompensaty swoich wzajemnych zobowiązań, uzgadniając, że według stanu na ten dzień do rozliczenia pozostaje kwota 55.580,78 zł z tytułu długu Towarzystwa (...) sp. z o.o. Łączna kwota zobowiązań Towarzystwa (...) sp. z o.o. wobec pozwanego na dzień 10 grudnia 2012r. wynosiła 593.181,61 zł.

(dowód: kompensata umowna z dnia 7 grudnia 2012r. k. 102, potwierdzenie salda k. 103)

W dniu 6 grudnia 2012r. K. M. (1) zawarł z Towarzystwem (...) sp. o.o. porozumienie potwierdzające dokonane wpłaty z tytułu części ceny na poczet realizacji umowy z dnia 30 sierpnia 2012r. o wybudowanie i przeniesienie własności lokali, a także przyznające mu prawo do odstąpienia od umowy do dnia 31 grudnia 2013r. i zwrotu wpłaconych należności.

(dowód: porozumienia z dnia 6 grudnia 2012r. k. 328)

Na podstawie umowy z dnia 6 grudnia 2012r. zawartej przed notariusz M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 3743/2012) Towarzystwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. sprzedała K. M. (1) i K. M. (2) prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. A położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 220.710 zł. K. M. (1) i jego żona nabycia dokonali do majątku wspólnego. Kupujący wskazali, że nabycie ww. lokalu następuje na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez K. M. (1) pod nazwą KM Serwis (...).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3743/2012 k. 82-85)

Na podstawie umowy z dnia 6 grudnia 2012r. zawartej przed notariusz M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 3749/2012) Towarzystwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. sprzedała K. M. (1) i K. M. (2) prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. C położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 266.525 zł. K. M. (1) i jego żona nabycia dokonali do majątku wspólnego. Kupujący wskazali, że nabycie ww. lokalu następuje na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez K. M. (1) pod nazwą KM Serwis (...).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3749/2012 k. 86-89)

Na podstawie umowy z dnia 6 grudnia 2012r. zawartej przed notariusz M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 3755/2012) Towarzystwo (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. sprzedała K. M. (1) i K. M. (2) prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. B położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 186.150 zł. K. M. (1) i jego żona nabycia dokonali do majątku wspólnego. Kupujący wskazali, że nabycie ww. lokalu następuje na potrzeby działalności gospodarczej prowadzonej przez K. M. (1) pod nazwą KM Serwis (...).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3755/2012 k. 90-93)

Powyższe trzy nieruchomości lokalowe w dacie zawarcia umowy sprzedaży tj. w dniu 6 grudnia 2012r. były współobciążone hipoteką łączną do kwoty 1.069.737,38 zł ustanowioną na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. celem zabezpieczenia wierzytelności tego banku z tytułu umowy kredytu (...) z dnia 20 kwietnia 2012r. zawartej przez K. M. (1) i K. M. (2).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3743/2012 k. 82-85, umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3749/2012 k. 86-89, umowa sprzedaży z dnia 6 grudnia 2012r. rep. A 3755/2012 k. 90-93, umowa kredytu nr DK/KR- (...) k. 291-298, aneks z dnia 6 sierpnia 2012r. do umowy kredytu nr DK/KR- (...) k. 299-301, aneks z dnia 3 kwietnia 2013r. do umowy kredytu nr DK/KR- (...) k. 302)

W dniu 18 grudnia 2012r. w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości Towarzystwa (...) sp. z o.o. z możliwością zawarcia układu. Wniosek złożył zarząd spółki.

(dowód: wniosek o ogłoszenie upadłości k. 247-249)

Na dzień 28 grudnia 2012r. K. M. (1) był współwłaścicielem trzech mieszkań położonych w G. przy ul. (...), jednego mieszkania położonego przy ul. (...) w G., a także przysługiwała mu wierzytelność wobec Towarzystwa (...) sp. z o.o. o zapłatę kwoty około 760.000 zł. W 2012r. przychód z działalności gospodarczej prowadzonej przez K. M. (1) wyniósł 832.269,59 zł, zaś w 2013r. 910.101,50 zł, natomiast dochód w 2012r. wyniósł tylko 26.205,83 zł, a w 2013r. 8.690,68 zł.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356, zeznania podatkowe PIT k. 195-198)

Na podstawie umowy z dnia 28 grudnia 2012r. zawartej przed notariusz M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 3994/2012) K. M. (1) i jego żona K. M. (2) darowali swoim synom Ł. M. i T. M. z majątku wspólnego udziały po 1/2 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego

w budynku przy ul. (...) w G., dla którego Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...). Jednocześnie, obdarowani ustanowili na przedmiotowej nieruchomości na rzecz darczyńców dożywotnią, nieodpłatną służebność osobistą mieszkania.

(dowód: umowa darowizny i ustanowienie służebności z dnia 28 grudnia 2012r. rep. A 3994/2012 k. 29-32)

Hipoteka kaucyjna ustanowiona na rzecz (...) Bank (...) S.A. na ww. nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) została spłacona jeszcze przed zawarciem umowy darowizny.

(dowód: umowa darowizny i ustanowienie służebności z dnia 28 grudnia 2012r. rep. A 3994/2012 k. 29-32)

Na mocy umowy majątkowej małżeńskiej zawartej w dniu 28 grudnia 2012r. przed notariusz M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 4007/2012) małżonkowie K. M. (1) i K. M. (2) ustanowili w swoim małżeństwie ustrój umownej rozdzielnosci majątkowej.

(dowód: umowa majątkowa małżeńska rep. A 4007/2012 k. 40)

W okresie od 21 lutego 2013r. do 13 stycznia 2017r. (data wykreślenia spółki z KRS) K. M. (1) posiadał 186 udziałów w Towarzystwie (...) sp. z o.o. o wartości nominalnej 93.000 zł i pełnił funkcję prezesa zarządu tej spółki.

(dowód: odpis z KRS k. 108-114)

Pismem z dnia 16 kwietnia 2013r. dłużnik Towarzystwo (...) sp. z o.o. zmodyfikował swój wniosek i wniósł o ogłoszenie upadłości poprzez likwidację majątku.

(dowód: wniosek dłużnika k. 290)

Na podstawie umowy z dnia 29 kwietnia 2013r. zawartej przed notariuszem A. S. prowadzącym kancelarię notarialną w G. (rep. A 6080/2013) K. M. (1) i K. M. (2) sprzedali swoje udziały w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. A położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 224.000 zł. Część ceny sprzedaży w kwocie 150.000 zł miała zostać przez kupującego wpłacona na rachunek (...) Bank S.A. celem spłaty kredytu zabezpieczonego hipoteką umowną.

(dowód: umowa sprzedaży i oświadczenie o ustanowieniu hipoteki z 29 kwietnia 2013r. k. 303-309)

Na podstawie umowy z dnia 30 kwietnia 2013r. zawartej przed notariuszem A. S. prowadzącym kancelarię notarialną w G. (rep. A 6177/2013) K. M. (1) i K. M. (2) sprzedali swoje udziały w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. C położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 310.000 zł. Część ceny sprzedaży w kwocie 279.000 zł miała zostać przez kupującego wpłacona na rachunek (...) Bank S.A. celem spłaty kredytu zabezpieczonego hipoteką umowną łączną.

(dowód: umowa sprzedaży i oświadczenie o ustanowieniu hipoteki z 30 kwietnia 2013r. k. 310-316)

Postanowieniem z dnia 23 maja 2013r. w sprawie VI GU 261/12 Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku ogłosił upadłość spółki Towarzystwo (...) sp. z o.o.

(dowód: odpis z KRS k. 108-114)

W dniu 24 maja 2013r. został całkowicie spłacony kredyt nr DK/KR- (...) w kwocie 629.257,28 zł zaciągnięty w (...) Bank S.A. z siedzibą w W..

(dowód: zaświadczenie z dnia 31 maja 2013r. k. 104, zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

Według stanu na dzień 21 listopada 2013r. K. M. (1) nie miał zaległości podatkowych. Natomiast według stanu na dzień 11 marca 2013r. nie miał zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.

(dowód: zaświadczenia US i ZUS k. 107, 125, 127)

Wyrokiem z dnia 26 listopada 2013r. wydanym w sprawie o sygnaturze I C 1263/10 Sąd Rejonowy w Gdyni zasądził od K. M. (1) na rzecz powodów A. W. i J. W. solidarnie kwotę 42.691,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 41.567,78 zł od dnia 8 listopada 2010r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.123,50 zł od dnia 8 lutego 2011r. do dnia zapłaty, kwotę 4.851,35 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 26 listopada 2013r. k. 507-508 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I C 1263/10)

Na podstawie umowy z dnia 2 grudnia 2013r. zawartej przed notariusz L. H. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 6272/2013) K. M. (1) i K. M. (2) sprzedali swoje udziały w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) kl. B położonego w budynku przy ul. (...) w G. wraz z udziałem w prawie współwłasności nieruchomości wspólnej za cenę 297.000 zł. Część ceny sprzedaży w kwocie 277.000 zł miała zostać przez kupującego wpłacona na rachunek firmowy KM Serwis (...).

(dowód: umowa sprzedaży i oświadczenie o ustanowieniu hipoteki z 2 grudnia 2013r. k. 317-325)

Wszystkie ww. lokale mieszkalne położone w budynku przy ul. (...) w G. zostały sprzedane w stanie deweloperskim.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

Środki uzyskane ze sprzedaży ww. mieszkań K. M. (1) przeznaczył w części na spłatę kredytu w (...) Banku SA, natomiast pozostałą część przeznaczył na bieżącą konsumpcję.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

(...) sp. z o.o. spółka komandytowa w związku z rozwiązaniem za porozumieniem umów na wybudowanie i przeniesienie własności lokali zwróciło K. M. (1) następujące kwoty:

- w dniu 28 listopada 2013r. kwotę 10.000 zł;
- w dniu 18 grudnia 2013r. kwotę 10.161,80 zł;
- w dniu 10 marca 2014r. kwotę 16.238 zł,
- w dniu 10 kwietnia 2014r. kwotę 51.221 zł,
- w dniu 10 kwietnia 2014r. kwotę 25.014,80 zł,
- w dniu 3 kwietnia 2015r. kwotę 20.462,20 zł;
- w dniu 27 kwietnia 2015r. kwotę 23.180 zł.

(dowód: potwierdzenie wykonania przelewu bankowego k. 326, 330, 334, 338, 339, 344, 345, porozumienia k. 327, 331, 335, 341, 346, faktury VAT k. 329, 333, 337, faktura korygująca k. 349)

Zwrócone zaliczki K. M. (1) przeznaczył na spłatę kredytu w (...) Bank SA (40.000 zł), a pozostałą część na konsumpcję.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

W związku z wypowiedzeniem (pod koniec 2013r.) umowy pożyczki nr (...) pismem z dnia 25 lutego 2014r. (...) Bank SA wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 765.749,76 zł w terminie 7 dni.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 25 lutego 2014r. k. 152, zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

Część długu z tytułu kredytu nr DK/P-H./ (...) została spłacona w ramach postępowania upadłościowego Towarzystwa (...) sp. o.o., albowiem kredyt był zabezpieczony na nieruchomości upadłego (dłużnik rzeczowy).

(dowód: plan podziału k. 296-296v)

W toku postępowania prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygnaturą I C 1263/10 w dniu 10 marca 2014r. K. M. (1) złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, wskazując, że nie posiada nieruchomości, oszczędności (ma zadłużenie na koncie bankowym w kwocie około 43.000 zł), ma samochód osobowy marki S. oraz dochody z działalności gospodarczej w kwocie 1.720 zł netto.

(dowód: wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych k. 147-149)

Wyrokiem z dnia 1 grudnia 2014r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygnaturze akt III Ca 705/14 oddalił apelację K. M. (1) od wyroku w sprawie I C 1263/10 i tym samym wyrok Sądu I. instancji uprawomocnił się.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 1 grudnia 2014r. k. 628 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdańsku o sygnaturze I C 1263/10)

Zgodnie z decyzją (...) Bank S.A. z dnia 2 stycznia 2015r. po odnotowaniu wpłaty K. M. (1) z dnia 4 lutego 2015r. w kwocie 40.000 zł bank umorzył część odsetek karnych i tym samym uznał całość zadłużenia za spłacone.

(dowód: zaświadczenie z dnia 16 lutego 2015r., wezwanie do zapłaty z dnia 25 lutego 2014r. k. 152)

Zgodnie z częściowym planem podziału z dnia 29 stycznia 2015r. w postępowaniu upadłościowym Towarzystwa (...) sp. z o.o. K. M. (1) przypadła kwota 11.780,86 zł (zgłoszono wierzytelność w kwocie 11.819,91 zł).

(dowód: plan podziału k. 383-391)

W dniu 17 lutego 2015r. powodowie złożyli wniosek o nadanie wyrokowi I i II instancji wydanym w sprawie I C 1263/10 klauzuli wykonalności. W dniu 16 marca 2015r. Sąd nadał ww. wyrokom klauzulę wykonalności jako orzeczeniom prawomocnym. Wcześniej, w dniu 8 grudnia 2014r. K. M. (1) wystąpił o uzasadnienie wyroku II. instancji, a prawomocność orzeczenia została stwierdzona w dniu 9 lutego 2015r.

(dowód: wniosek powodów z dnia 17 lutego 2015r. k. 649 akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdańsku o sygnaturze I C 1263/10, wyrok z dnia 26 listopada 2013r. k. 507 tamże, wyrok z dnia 1 grudnia 2014r. k. 628 tamże, wniosek K. M. o uzasadnienie k. 629 tamże, zarządzenie z dnia 9 lutego 2015r. k. 644 tamże)

Od drugiej połowy 2015r. pozwany pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

(dowód: zeznania świadka K. M. (1) płyta CD k. 356)

Zgodnie z planem podziału z dnia 31 lipca 2016r. w postępowaniu upadłościowym Towarzystwa (...) sp. z o.o. K. M. (1) przypadła kwota 25.939,55 zł (zgłoszoną wierzytelność w kwocie 688,827,68 zł).

(dowód: plan podziału k. 383-391)

W dniu 20 lipca 2016r. powodowie złożyli u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi K. M. (1). Postępowanie egzekucyjne toczyło się pod sygnaturą Km 3423/16. W dniu 28 lipca 2016r. pozwanemu doręczono zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z dnia 26 lipca 2016r.

W dniu 3 sierpnia 2016r. dłużnik złożył oświadczenie, że nie ma żadnego majątku ruchomego, nieruchomości, wierzytelności i praw majątkowych, rachunków bankowych, nie prowadzi działalności gospodarczej. Pracodawca dłużnika T. M. wskazał, że dłużnik jest zatrudniony na ¼ etatu za wynagrodzeniem w kwocie 500 zł.

W toku postępowania egzekucyjnego Komornik zajął wierzytelności z US, względem (...) T. M., wierzytelności z rachunku (...) SA, (...) Bank SA, a także ruchomość w postaci telewizora o wartości szacunkowej 800 zł. Przedmiotowa ruchomość została zbyta w drodze licytacji za kwotę 600 zł. Nadto, w toku egzekucji wyegzekwowano i przekazano dłużnikom kwotę 24.286,41 zł.

Postanowieniem z dnia 15 maja 2017r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1 akt egzekucyjnych Km 3423/16, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 8 tamże, zpo k. 20 tamże, zajęcie wierzytelności k. 12, 17, 35 tamże, zawiadomienia o zajęciu rachunków bankowych k. 14, 18 tamże, postanowienie z dnia 15 maja 2017r. k. 75 tamże, oświadczenie dłużnika z dnia 3 sierpnia 2016r. k. 30 tamże, protokół zajęcia ruchomości k. 38 tamże, protokół sprzedaży ruchomości k. 66 tamże, wysłuchanie wierzyciela i dłużnika przed umorzeniem postępowania k. 71 tamże, karta rozliczeniowa tamże)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków K. M. (1) i K. M. (3), a także dowodu z przesłuchania powódki A. W..

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd nie znalazł podstaw do odmowy wiary i mocy dowodowej dokumentem złożonym do akt sprawy, a także dokumentom znajdującym się w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I C 1263/10 oraz aktach egzekucyjnych Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowego w Gdyni J. B. o sygnaturze Km 3423/16. Zwrócić bowiem należy uwagę, że część spośród dokumentów przytoczonych w ustaleniach stanu faktycznego ma charakter dokumentów urzędowych (orzeczenia sądów, orzeczenia i pisma komornika, akty notarialne) i w związku z tym korzystają one z domniemania autentyczności i domniemania zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, zaś w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie wzruszyła powyższych domniemań w trybie art. 252 kpc. Pozostałe dokumenty mające formę dokumentów prywatnych w postaci pism procesowych sporządzanych przez strony w toku postępowań sądowych czy egzekucyjnych, umów sporządzonych w zwykłej formie pisemnej czy zaświadczeń bankowych nie budziły wątpliwości Sądu co ich autentyczności czy też pochodzenia wyrażonych w nich oświadczeń woli.

Natomiast jedynie częściowo Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków. W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż świadek K. M. (1) jest dłużnikiem powodów, który dobrowolnie nie spłacił należności objętej prawomocnym wyrokiem sądu, stroną zaskarżonej w drodze skargi pauliańskiej czynności prawnej, a zarazem ojcem pozwanych. Dodatkowo należy wskazać, że zgodnie z treścią umowa darowizny świadek jest uprawnionym z tytułu ograniczonego prawa rzeczowego ustanowionego na nieruchomości, będącej przedmiotem darowizny. Z uwagi na powyższe okoliczności świadek niewątpliwie miał interes w składaniu zeznań na korzyść pozwanych, w tym w zaprzeczaniu, iż zostały spełnione przesłanki skargi pauliańskiej. Niezależnie jednak od powyższego, zeznania świadka budzą poważne wątpliwości w świetle zasad logicznego rozumowania, a także doświadczenia życiowego. Po pierwsze należy zwrócić uwagę, że zaskarżona czynność prawna została przez świadka dokonana w toku postępowania sądowego toczącego się przed tutejszym Sądem pod sygnaturą I C 1263/10, już po wydaniu niekorzystnej dla niego opinii przez biegłego sądowego z zakresu budownictwa. W tym kontekście zeznania świadka dotyczące braku wpływu darowizny na możliwości zaspokojenia roszczeń powodów, a także braku związku tej czynności z toczącym się postępowaniem sądowym należy uznać za niewiarygodne. Z zebranego materiału dowodowego, o czym mowa poniżej, wynika, że pozostałe zobowiązania świadka zostały zabezpieczone na innych składnikach majątku dłużnika (hipoteki), a tym samym aktywa te nie były dostępne dla powodów. Świadek jako osoba dorosła, poczytalna, mająca doświadczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej niewątpliwie dysponował wiedzą o stanie swojego

majątku, jak też musiał sobie zdawać sprawę ze skutków wyprowadzenia spornej nieruchomości z jego majątku. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka, że dłużnik posiadał dostatecznie duży majątek, który pozwalał na zaspokojenie wierzytelności powodów. Skoro świadek – jak twierdzi - posiadał majątek rzędu ponad 2 mln zł, to powstaje uzasadnione pytanie, dlaczego dobrowolnie nie spłacił długu względem powodów, niezwłocznie po zapadnięciu prawomocnego rozstrzygnięcia. Zasądzona kwota przy wielkości wskazywanego majątku jest stosunkowo mała. Ocena poszczególnych czynności dłużnika wskazuje na to, że dłużnik – mimo wiedzy o uzasadnionych roszczeniach powodów – nie miał zamiaru spłacić spornej wierzytelności, a jego działania były skoncentrowane na ochronie własnego majątku. Sąd nie dał również wiary zeznaniom świadka co do braku jego wiedzy o niewypłacalności Towarzystwa (...) sp. z o.o. Zważyć bowiem należy, iż świadek pozostawał z tą spółką w stałych relacjach gospodarczych, od wielu lat znał prezesa zarządu tej spółki. Nadto, zbieżność czasowa zaskarżonej czynności, umów sprzedaży trzech nieruchomości z dnia 6 grudnia 2012r. oraz złożenia wniosku o upadłość dewelopera wskazuje, że świadek miał wiedzę o sytuacji Towarzystwa (...) sp. z o.o.

Podobnie, zdaniem Sądu, częściowo niewiarygodne są zeznania drugiego z przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków K. M. (3) co do relacji łączących dłużnika z Towarzystwem (...) sp. z o.o., stanu wiedzy dłużnika o niewypłacalności tej spółki i możliwości spłaty zobowiązań wobec dłużnika. Zwrócić bowiem należy, iż świadek starał się pomniejszać rolę K. M. (1), wskazywał, że dłużnik był tylko jednym z wielu wykonawców, z którymi Towarzystwo (...) sp. z o.o. zawierało umowy na realizację inwestycji, wskazywał, że z uwagi na charakter relacji obu przedsiębiorców K. M. (1) nie miał wiedzy o kondycji finansowej spółki i jej niewypłacalności przed styczniem 2013r. i dowiedział się o niej w tym samym czasie, co inni wierzyciele spółki. Zważyć jednak należy, iż znajomość obu świadków sięga okresu wcześniejszego aniżeli okres prowadzenia wspólnych interesów (2010-2013). Jak bowiem zeznał K. M. (3), zna on dłużnika z okresu studiów, a także z klubu jeździeckiego. Ponadto, należy mieć na uwadze, że w okresie prowadzenia wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, K. M. (1) zabezpieczał swoje zobowiązania kredytowe na majątku dewelopera. Powyższe okoliczności jednoznacznie świadczą nie tylko o bardzo dobrych relacjach pomiędzy dłużnikiem a osobą wchodzącą w skład organu zarządzającego Towarzystwa (...) sp. z o.o., ale także o dużym zaufaniu, jakim świadkowie siebie nawzajem darzyli. W tym kontekście trudno przyjąć, aby K. M. (1) nie miał wiedzy o kondycji Towarzystwa (...) sp. z o.o. uzyskanej bezpośrednio od osób zarządzających spółką. Jak wskazano powyżej, przy ocenie zeznań świadka K. M. (1), świadczy o tym również zbieżność czasowa zaskarżonej czynności, umów sprzedaży trzech nieruchomości z dnia 6 grudnia 2012r. oraz złożenia wniosku o upadłość dewelopera wskazuje, że świadek miał wiedzę o sytuacji Towarzystwa (...) sp. z o.o.

Natomiast, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań powódki A. W.. Zdaniem Sądu zeznania powódki były szczere, spontaniczne, spójne, a także nie budziły żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania. Zeznania te nie pozostają w sprzeczności z innymi dowodami zebranymi w niniejszej sprawie, w szczególności dowodami z dokumentów.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka J. B., albowiem okoliczności, na jakie miał zeznawać wnioskowany świadek dotyczące niewypłacalności dłużnika, zostały wykazane za pomocą innych dowodów. Sąd oddalił również wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, gdyż wniosek ten zmierzał jedynie do przedłużenia niniejszego postępowania.

Przechodząc do szczegółowych rozważań w pierwszej kolejności należy wyjaśnić podstawę prawną rozstrzygnięcia. Zdaniem Sądu, w okolicznościach rozpatrywanego przypadku podstawę prawną stanowi przepis art. 527 kc, a nie art. 530 kc. Zgodnie z treścią art. 527 § 1 kc gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć. W myśl § 2 czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Zważyć należy, iż w dacie dokonania zaskarżonej czynności prawnej tj. w dniu 28 grudnia 2012r. wierzytelność powodów już istniała. Jak bowiem wynika z akt sprawy Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I C 1263/10 wierzytelność powodów wynikała z

zawartej przez powodów z K. M. (1) w dniu 24 maja 2007r. umowy o wykonanie domu jednorodzinnego. Powodowie swoich roszczeń o zwrot różnicy pomiędzy kwotą wpłaconą pozwanemu na poczet wykonania prac objętych umową i aneksem a wartością robót faktycznie wykonanych, roszczeń z tytułu obniżenia wynagrodzenia wykonawcy w związku z wadami wykonawstwa poszczególnych robót oraz roszczeń o zwrot kosztów poniesionych przez powodów w związku ze zleceniem dokończenia budowy komina i naprawy przeciekającego dachu dochodzili w postępowaniu sądowym zainicjowanym pozwem złożonym w dniu 8 listopada 2010r. Z uwagi na charakter roszczeń opartych na przepisach art. 410 kc (zwrot różnicy), art. 656 kc i 637 kc (obniżenie wynagrodzenia) i art. 471 kc (zwrot kosztów) wyrok nie miał charakteru konstytutywnego, lecz jedynie deklaracyjny. W takim przypadku wyrok nie kreuje wierzytelności, a jedynie jest potwierdzeniem jej istnienia na dzień wyrokowania. Bez wątplenia zdarzenia, z jakich wynikały poszczególne roszczenia miały miejsce przed dokonaniem zaskarżonej czynności. Z tych względów nie sposób uznać, że wierzytelność powodów miała charakter „wierzytelności przyszłej” w rozumieniu art. 530 kc. W konsekwencji na powodach nie spoczywał ciężar wykazania, że dłużnik – dokonując zaskarżonej czynności prawnej – działał w zamiarze pokrzywdzenia przyszyłych wierzycieli.

Na wstępie również należy również odnieść się do podniesionego w odpowiedzi na pozew zarzutu przedawnienia. Z kontekstu wynika, że zarzut ten dotyczy nie tyle przedawnienia wierzytelności objętej wyrokiem, a uchybienia terminowi o jakim mowa w art. 534 kc. Zgodnie z tym przepisem uznania czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli za bezskuteczną nie można żądać po upływie lat pięciu od daty tej czynności. Zważywszy, iż zaskarżona czynność prawna została dokonana w dniu 28 grudnia 2012r., zaś pozew wniesiono w dniu 28 grudnia 2017r. to uznać należało, że pozew został wniesiony z zachowaniem terminu o jakim mowa w art. 534 kc.

Dokonując oceny zasadności powództwa należy wyjaśnić, że na podstawie art. 527 kc można wyróżnić następujące przesłanki zastosowania skargi pauliańskiej: 1) istnienie godnego ochrony interesu wierzyciela w postaci wierzytelności; 2) dokonanie przez dłużnika czynności prawnej z osobą trzecią; 3) dokonanie tej czynności przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela; 4) uzyskanie wskutek tej czynności korzyści majątkowej przez osobę trzecią; 5) działanie osoby trzeciej w złej wierze. Dla zastosowania skargi pauliańskiej wszystkie powyższe przesłanki muszą wystąpić kumulatywnie, a ciężar ich wykazania co do zasady, spoczywa na wierzycielu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 19 września 2012r., V ACa 667/12, L.). Zdaniem Sądu w toku niniejszego postępowania strona powodowa zdołała wykazać wszystkie wymienione powyżej przesłanki.

Przede wszystkim, co wskazano już powyżej, powodom przysługuje względem dłużnika K. M. (1) wierzytelność o zwrot różnicy pomiędzy kwotą wpłaconą pozwanemu na poczet wykonania prac objętych umową o wykonanie domu jednorodzinnego a wartością robót faktycznie wykonanych, o obniżenie wynagrodzenia wykonawcy w związku z wadami wykonawstwa poszczególnych robót oraz o zwrot kosztów poniesionych przez powodów w związku ze zleceniem dokończenia budowy komina i naprawy przeciekającego dachu. Wierzytelność ta została stwierdzona prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 26 listopada 2013r. w sprawie o sygnaturze I C 1263/10, na mocy którego została zasądzona od K. M. (1) solidarnie na rzecz powodów A. W. i J. W. kwota 42.691,28 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 41.567,78 zł od dnia 8 listopada 2010r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.123,50 zł od dnia 8 lutego 2011r. do dnia zapłaty, a także kwota 4.851,35 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania.

Bezsporne również było, że na mocy umowy z dnia 28 grudnia 2012r. zawartej przed notariuszem M. P. prowadzącą kancelarię notarialną w G. (rep. A 3994/2012) dłużnik K. M. (1) i jego żona K. M. (2) darowali pozwanym Ł. M. i T. M. ze swojego majątku wspólnego udziały po 1/2 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w G., dla którego Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą nr (...). Podkreślić należy, że wierzyciel, którego dłużnikiem jest jeden z małżonków, może żądać na podstawie art. 527 § 1 kc uznania za bezskuteczną czynność prawną dokonaną przez obu małżonków i dotyczącą ich majątku wspólnego, nawet gdy małżonek dłużnika nie wyraził zgody na zaciągnięcie zobowiązania po myśli art. 41 § 1 kro (por. uchwała SN z dnia 12 maja 2011r., III CZP 19/11, L.).

Strona powodowa wykazała także, że kwestionowana czynność prawna została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli. Zgodnie z treścią art. 527 § 2 kc czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli,

jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. W orzecznictwie na ogół przyjmuje się, że niewypłacalność dłużnika w rozumieniu art. 527 § 2 kc oznacza taki stan majątku dłużnika, w którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko temu dłużnikowi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 listopada 1997r., I ACa 737/97, Apel. W-wa 1998, nr 4, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000r., III CKN 554/98, LEX nr 52736; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 lipca 2013r., I ACa 417/13, LEX nr 1349916). Pojęciem niewypłacalności spowodowanej czynnością dłużnika, którym posługuje się norma art. 527 § 2 kc należy obejmować każde, stanowiące jej konsekwencję, pogorszenie perspektywy zaspokojenia wierzyciela. Elementami decydującymi o takim pogorszeniu są m.in. zwiększenie kosztów po stronie dochodzącego takiego zaspokojenia lub (i) wydłużenie w czasie osiągnięcia pozytywnego efektu przedsięwziętych w tym celu działań (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 29 czerwca 2018r., I ACa 1277/14, L.). Zatem pokrzywdzenie wierzyciela powstaje na skutek takiego stanu faktycznego majątku dłużnika, który powoduje niemożność, utrudnienie lub odwleczenie zaspokojenia wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2001r., IV CKN 525/00, LEX nr 53110; wyrok SN z dnia 29 czerwca 2004r., II CK 367/03, LEX nr 174173; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 lutego 2013r., I ACa 1438/12, LEX nr 1305972).

Podkreślić należy, iż pomiędzy czynnością prawną dłużnika, jego niewypłacalnością oraz pokrzywdzeniem wierzyciela musi zachodzić określony związek przyczynowy. Chodzi o to, by dokonanie przez dłużnika czynności prawnej było warunkiem koniecznym (*conditio sine qua non*) powstania lub pogłębienia się jego niewypłacalności. Jeżeli niewypłacalność dłużnika powstałaby również bez dokonania zaskarżonej czynności, skarga pauliańska nie ma uzasadnionych podstaw. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 16 stycznia 2015r., I ACa 85/14, L.). Związek przyczynowy pomiędzy zaskarżoną czynnością prawną dłużnika a stanem jego niewypłacalności (art. 527 § 1 i 2 k.c.) oraz przesłanka pokrzywdzenia wierzyciela jest spełniona także wtedy, gdy zaskarżona czynność dopiero łącznie z innymi zdarzeniami lub czynnościami prawnymi dłużnika doprowadziła do jego niewypłacalności, jeżeli była koniecznym składnikiem tych przyczyn i bez niej one same nie spowodowałyby niewypłacalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2007 r., II CSK 323/07). Ciężar wykazania, że stan niewypłacalności pozostaje w związku z czynnością obciąża wierzyciela. Związek ten należy rozumieć w taki sposób, że czynność jest jedną z przyczyn niewypłacalności. Niewypłacalność zaś należy oceniać na datę zaskarżenia czynności, a nie na datę jej dokonania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 września 2016r., I ACa 537/16, L.). Zgodnie z poglądem prawnym wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 marca 2001r. V CKN 280/00 LEX nr 52793 pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili jej zaskarżenia (wystąpienia z żądaniem uznania bezskuteczności czynności prawnej).

Kierując się powyższymi kryteriami Sąd doszedł do przekonania, że dokonana przez dłużnika i pozwanych czynność doprowadziła do pogłębienia stanu niewypłacalności dłużnika. Oceniając pokrzywdzenie wierzyciela według stanu na dzień wyrokowania należy stwierdzić, że aktualnie w majątku dłużnika nie ma żadnych dostępnych dla powodów składników majątkowych, z których mogliby uzyskać zaspokojenie swoich wierzytelności. Dowodzi tego także wynik przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego. Z akt komorniczych wynika, że w dniu 20 lipca 2016r. powodowie złożyli u Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni J. B. wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi K. M. (1). W toku postępowania egzekucyjnego Komornik zajął wierzytelności z tytułu nadpłaty w podatkach, wierzytelności względem (...) T. M., wierzytelności z rachunku bankowego w (...) SA oraz (...) Bank SA, a także ruchomość w postaci telewizora o wartości szacunkowej 800 zł. W ramach egzekucji wyegzekwowano i przekazano powodom jedynie kwotę 24.286,41 zł. Ostatecznie, postanowieniem z dnia 15 maja 2017r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury nawet jeżeli komornicza egzekucja świadczenia pieniężnego przeprowadzona z jednej choćby części składowej majątku dłużnika okaże się nieskuteczna jest to wystarczające do przyjęcia, że wykazana została w ten sposób niewypłacalność dłużnika. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 24 lutego 2015r., I ACa 1707/14, L.). Nie jest bowiem konieczne prowadzenie egzekucji kolejno z poszczególnych składników majątku dłużnika, aż do skutku, gdyż narażałoby to wierzyciela na zbędne koszty, niepotrzebną przewlekłość i oznaczało

przelanie na wierzyciela skutków niepowodzeń kolejnych egzekucji, których przyczyny mogą być różne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1998r., III KKN 612/97 publ. OSNC z 1999/3/56).

W niniejszej sprawie strona pozwana zarzucała powodowi, że zbyt późno wszczęli egzekucję z majątku dłużnika, wskazując, że w okresie wcześniejszym w majątku dłużnika znajdowały się składniki majątkowe, z których powodowie mogliby bez przeszkód zaspokoić swoją wierzytelność. Zdaniem Sądu powyższy zarzut jest całkowicie chybiony. Przede wszystkim należy zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury dla stwierdzenia niewypłacalności dłużnika nie jest konieczne wszczęcie postępowania egzekucyjnego i wykazanie jego nieskuteczności. Wierzyciel może wykazywać niewypłacalność dłużnika za pomocą wszelkich dowodów, a nie tylko poprzez przeprowadzenie nieskutecznej egzekucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 25 września 2013r., I ACa 788/13, L.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 grudnia 1996r., I ACr 853/96, L.). Niezależnie od powyższego nie sposób zarzucić powodowi, że zwlekali ze złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji, co doprowadziło do niemożności zaspokojenia wierzytelności. Zgodnie z art. 776 kc podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Z akt sprawy I C 1263/10 wynika, że powodowie mogli wszcząć egzekucję najwcześniej w marcu 2015r. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności został złożony przez pełnomocnika powodów w dniu 17 lutego 2015r., lecz klauzula została nadana orzeczeniu dopiero w dniu 16 marca 2015r. Zważyć bowiem należy, iż K. M. (1) złożył w dniu 8 grudnia 2014r. wniosek o uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku. Stąd prawomocność wyroku została stwierdzona dopiero w dniu 9 lutego 2015r. po sporządzeniu i doręczeniu uzasadnienia orzeczenia.

Zdaniem Sądu strona pozwana nie udowodniła, że gdyby powodowie wystąpili z wnioskiem egzekucyjnym wcześniej uzyskaliby zaspokojenie z uwagi na znajdujące się w majątku dłużnika inne składniki majątkowe. W toku postępowania dowodowego Sąd ustalił, iż pomiędzy powstaniem tytułu wykonawczego (16 marca 2015r.) a datą złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji (20 lipca 2016r.) dłużnik uzyskał od (...) SA kwotę 43.500 zł (w kwietniu 2015r.), jednak jak wynika z zeznań K. M. (1) kwota ta została przez niego spożytkowana na bieżące utrzymanie. Nie wiadomo jak długo kwota ta znajdowała się w majątku dłużnika. Strona pozwana nie przedłożyła bowiem do akt sprawy dowodów wskazujących na to, że środki te znajdowały się na rachunkach bankowych dłużnika i były dostępne dla wierzycieli, w szczególności nie złożono historii rachunków bankowych. W każdym bądź razie w dacie prowadzenia egzekucji przez powodów środki te nie znajdowały się już w majątku dłużnika, albowiem w sierpniu 2016r. wyjawiając majątek dłużnik wskazał na brak oszczędności i jakichkolwiek środków pieniężnych. Z zeznań K. M. (1) wynika natomiast, że od drugiej połowy 2015r. pozostawał on na zasiłku dla bezrobotnych, a także nie miał już żadnych nieruchomości. Nie wykazano, aby w majątku dłużnika były jakiegokolwiek inne dostępne dla wierzycieli aktywa. Egzekucja do rachunków bankowych okazała się bowiem nieskuteczna.

Strona pozwana podnosiła także, że dłużnik posiadał de facto cztery nieruchomości, a tym samym powodowie mogli się zaspokoić z pozostałych trzech. Zważyć jednak należy, że trzy nieruchomości lokalowe zakupione przez dłużnika i jego małżonkę w dniu 6 grudnia 2012r. były obciążone hipotekami ponad ich wartość. Łączna wartość zakupionych nieruchomości wynosiła 673.385 zł, natomiast obciążająca je hipoteka wynosiła 1.069.737,38 zł. Podkreślić należy, iż powodowie nie mieliby szans uzyskania zaspokojenia z tych składników majątkowych, albowiem zgodnie z art. 1025 kpc wierzyciele hipoteczni korzystali z pierwszeństwa zaspokojenia, a zważywszy na fakt, że kwota zobowiązań przekraczała wartość nieruchomości cała cena uzyskana ze sprzedaży ww. nieruchomości w toku postępowania egzekucyjnego pokryłaby roszczenia wierzycieli hipotecznych. W świetle powyższego należało uznać, że wbrew temu, co podnoszą pozwani, ww. nieruchomości nie były dostępne dla innych wierzycieli niż bank. Jak wskazuje się natomiast w orzecznictwie za niewypłacalnego można uznać nawet takiego dłużnika, którego aktywa majątkowe równoważą zobowiązania, ale są niedostępne dla wierzyciela roszczeń pieniężnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 kwietnia 2013r., I ACa 1250/12, L.). Ponadto, należy wskazać, że w dacie uzyskania tytułu wykonawczego przedmiotowe nieruchomości znajdowały się już poza majątkiem dłużnika, albowiem zostały przez niego zbyte. Jak wynika z treści aktów notarialnych część ceny uzyskanej ze sprzedaży ww. nieruchomości tj. kwota 429.000 zł została przeznaczona na spłatę zobowiązań wobec wierzyciela hipotecznego (...) Bank SA. Do majątku dłużnika trafiła jedynie część kwoty uzyskanej ze sprzedaży w okresie od kwietnia do listopada 2013r. Zważyć jednak

należy, iż do akt niniejszej sprawy nie złożono żadnych dowodów, które potwierdzałyby, że w marcu 2015r. – a więc w najwcześniejszej dacie, w której możliwe było wszczęcie egzekucji – kwota uzyskana przez dłużnika znajdowała się jeszcze w jego majątku i była dostępna dla wierzycieli. Niewątpliwie, w dacie wszczęcia egzekucji środki te nie znajdowały się już w majątku dłużnika, albowiem egzekucja z rachunków bankowych okazała się bezskuteczna. Ciężar wykazania tego, że powodowie mogli zaspokoić się ze środków pochodzących ze sprzedaży ww. nieruchomości spoczywał na pozwanych. Jak wskazuje się bowiem w orzecznictwie w ramach skargi pauliańskiej ciężar dowodu, że dłużnik po wyzbyciu się najbardziej wartościowych składników majątkowych dysponuje innym mieniem, z którego wierzyciel może się zaspokoić, spoczywa na osobie trzeciej, która w wyniku skarżonej czynności uzyskała korzyść majątkową (art. 533 in fine kc) (por. wyrok SN z dnia 27 marca 2019r., V CSK 658/17, L.). Tymczasem pozwani nie złożyli żadnych dowodów w postaci np. historii rachunków bankowych dłużnika, które wskazywałyby, że w marcu 2015r. ww. środki były jeszcze w majątku dłużnika.

Kolejnym wskazywanym przez stronę pozwaną składnikiem majątkowym dłużnika były środki uzyskane od (...) S.A. tytułem zwrotu zaliczki na poczet ceny mieszkania. Zważyć jednak należy, iż roszczenia wobec (...) S.A. o zwrot zaliczek na poczet ceny sprzedaży mieszkań powstały dopiero w wyniku wykonania uprawnienia prawokształtującego przez dłużnika tj. poprzez odstąpienie od umowy. Bez złożenia stosownego oświadczenia przez dłużnika powodowie nie mogliby bez przeszkód realizować tych roszczeń. Z przedłożonych dokumentów wynika, że realizacja przelewów od (...) SA odbywała się w okresie począwszy od listopada 2013r., kiedy jeszcze trwało postępowanie sądowe w sprawie I C 1263/10. Strona pozwana nie udowodniła jednak, że całość należności przelanych dłużnikowi w okresie od listopada 2013r. do marca 2015r. znajdowała się jeszcze w majątku dłużnika i była dostępna dla wierzycieli. W dacie prowadzenia egzekucji przez powodów środki te niewątpliwie były już poza majątkiem dłużnika, na co wskazuje bezskuteczność egzekucji prowadzonej z rachunków bankowych.

Nadto, zdaniem Sądu, nie sposób uznać, że powodowie mogliby uzyskać zaspokojenie z wierzytelności dłużnika przysługujących mu w stosunku do Towarzystwa (...) sp. z o.o. Zważyć bowiem należy, iż w marcu 2015r. – a więc w dacie, w której powodowie najwcześniejszym mogliby wszcząć egzekucję – toczyło się już postępowanie upadłościowe. W związku z tym dochodzenie wszelkich wierzytelności przeciwko upadłemu było możliwe jedynie w postępowaniu upadłościowym. Jak wskazuje się w orzecznictwie pogłębienie niewypłacalności dłużnika ma miejsce także wtedy, gdy niemożliwość zaspokojenia wierzyciela wymaga znacznego nakładu czasu i ryzyka. Innymi słowy, podwyższenie stopnia niewypłacalności, jako jedna z przesłanek skuteczności skargi pauliańskiej, następuje również w razie istotnego utrudnienia egzekucji w następstwie skarżonej czynności prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 22 maja 2014r., I ACa 361/14, L.). Niewątpliwie z uwagi na wyprowadzenie z majątku dłużnika nieruchomości objętej skargą pauliańską i brak innych dostępnych dla powodów składników majątkowych, uzyskanie częściowego zaspokojenia w postępowaniu upadłościowym stanowiło istotne utrudnienie w dochodzeniu wierzytelności.

Z kolei z zeznań podatkowych dłużnika wynika, że co prawda osiągał z działalności gospodarczej duże przychody - w 2012r. w kwocie 832.269,59 zł, zaś w 2013r. w kwocie 910.101,50 zł, lecz dochód dłużnika nie był wysoki - dochód w 2012r. wyniósł tylko 26.205,83 zł, a w 2013r. 8.690,68 zł. Z powyższego wynika, że comiesięczne dochody dłużnika w 2012r. wynosiły około 2.000 zł, zaś w roku następnym były niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę. Bez wątpienia środki te nie były już dostępne dla wierzycieli w czasie, gdy możliwe było wszczęcie egzekucji.

W świetle powyższego sporna nieruchomość była jedynym łatwo dostępnym dla wierzycieli składnikiem majątkowym, z którego mogliby bez większych trudności się zaspokoić. W odróżnieniu od innych aktywów skierowanie egzekucji do tego składnika majątkowego nie powodowało trudności (jak np. roszczenie o zwrot zaliczek wymagające złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy), ani nie zwiększało ryzyka niezaspokojenia (jak np. wierzytelności od TZ dochodzone w postępowaniu upadłościowym). Zatem, należy uznać, że w związku z dokonaniem spornej czynności prawnej nastąpiło co najmniej pogłębienie niewypłacalności dłużnika, gdyż wobec wyprowadzenia spornej nieruchomości z majątku dłużnika, zaspokojenie wierzyciela wymagałoby znacznego nakładu czasu i ryzyka. Z przepisu art. 527 § 2 k.c. wynika też, że wierzyciel jest pokrzywdzony jeżeli w związku z dokonaniem czynności przez dłużnika stan jego majątku, z którego wierzyciel może się zaspokoić zmniejszył się w taki sposób, że uniemożliwia to

w całości lub części pokrycie jego wierzytelności. Z cytowanego powyżej orzecznictwa wynika, że nie można uznać, że dłużnik stał się niewypłacalny w większym stopniu, jeżeli niezależnie od tego czy dokonał określonej czynności rozporządzającej składnikiem należącym do jego majątku, czy też nie, wierzyciel i tak nie mógłby uzyskać zaspokojenia swojej wierzytelności. W przedmiotowym przypadku niewypłacalność dłużnika nie powstałaby bez dokonania zaskarżonej czynności prawnej. Zważyć należy, iż wierzytelności pozostałych wierzycieli dłużnika były zabezpieczone na pozostałym majątku dłużnika. Z tego względu ww. aktywa nie były dostępne dla powodów. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki nr DK/P-H./ (...) zaciągniętej w dniu 15 października 2010r. w (...) Banku S.A. na kwotę 800.000 zł była hipoteka zwykła w kwocie 833.397,86 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 583.378,50 zł ustanowione na nieruchomości przy ul. (...) w G., dla których Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ prowadzi księgę wieczystą nr (...). Z kolei, zabezpieczeniem spłaty wierzytelności (...) Banku S.A. z siedzibą w W. z tytułu umowy kredytu (...) nr DK/KR- (...) z dnia 20 kwietnia 2012r. była hipoteką łączną do kwoty 1.069.737,38 zł ustanowiona na trzech lokalach mieszkalnych zakupionych w dniu 6 grudnia 2012r. Natomiast, wierzytelności powodów nie były zabezpieczone w żaden sposób, mimo deklarowanego przez pozwanych i samego dłużnika majątku. Jak wskazuje się w judykaturze pokrzywdzenie wierzycieli następuje także w przypadku, gdy dłużnik spełnia część swoich zobowiązań, ale z nieuzasadnionym uprzywilejowaniem jednego lub niektórych z wierzycieli. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2014r., VI ACa 202/14, L.). W tym stanie rzeczy nieruchomości, objęta zaskarżoną czynnością prawną, stanowiła jedyny składnik majątku dłużnika, pozwalający na zaspokojenie roszczeń powodów. Był to zatem składnik majątkowy w pełni dostępny dla powodów. Z treści umowy darowizny wynika, że nieruchomości była warta około 400.000 zł i nie była obciążona. Wartość nieruchomości była wystarczająca do spłaty zobowiązania dłużnika wobec powodów. Wyprowadzenie spornej nieruchomości z majątku dłużnika wpłynęło znacząco na powstanie stanu niewypłacalności, powodując trudności w zaspokojeniu, a także uniemożliwiając powodom pełne zaspokojenie. Z tego względu należało uznać, że dokonanie darowizny było warunkiem sine qua non obecnego stanu niewypłacalności dłużnika. Gdyby bowiem dłużnik nie dokonał zaskarżonej czynności powodowie jako wierzyciele mogliby skierować egzekucję do przedmiotowej nieruchomości, a tym samym szanse zaspokojenia wierzytelności znacząco wzrosłyby, wręcz pozwalając na spłatę całości zadłużenia.

Kolejną przesłankę określoną w art. 527 kc stanowi działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi żadnych wątpliwości Sądu, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia swoich wierzycieli. Jak wskazuje się w judykaturze dla oceny działania dłużnika nie jest istotny zamiar pokrzywdzenia wierzycieli, lecz wystarcza świadomość dłużnika, że dokonana przez niego czynność może spowodować dla ogółu wierzycieli niemożność zaspokojenia. Świadomość ta musi istnieć w chwili dokonania zaskarżonej czynności. Należy pokreślić, że nie musi być ona wynikiem wyłącznie stanu niewypłacalności dłużnika w chwili dokonania czynności. Natomiast jej stwierdzenie w tej dacie może niewątpliwie wskazywać na działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008r., V CSK 381/07, L.). Do przyjęcia świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli, o którą chodzi w art. 527 § 1 kc, wystarczy by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Rzeczą obojętną przy tym jest, do którego z wierzycieli się ona odnosiła (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 stycznia 1995r., I ACr 1014/94, L.). Świadomość pokrzywdzenia wierzycieli jest wnioskiem jaki osoba przeciętnie inteligentna powinna z tych dwu faktów wyciągnąć. Pokrzywdzenie jest bowiem sądem opartym na zasadach doświadczenia życiowego i znajomości prawideł rządzących obrotem prawnym, z których wynika, że wierzytelność w takich warunkach nie zostanie spłacona. Aby obalić powyższe domniemanie należałoby wykazać, że dłużnik jest niepoczytalny, czy też nie ma rozeznania pozwalającego na ocenę sytuacji i dokonywania operacji wnioskowania, bądź, że ze względu na szczególną sytuację, w jakiej dłużnik się znajdował, wniosek o krzywdzącym charakterze dokonywanej przez niego czynności był nieuzasadniony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 19 grudnia 2013r., I ACa 621/13, L.).

Zdaniem Sądu strona powodowa wykazała, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Przed wszystkim niewątpliwie od 2008r. dłużnik miał wiedzę o roszczeniach powodów. Z akt sprawy o sygnaturze I C 1263/10 wynika, że dłużnik był na nieruchomości powodów celem dokonania oględzin, miał świadomość istnienia wad, część wad była widoczna bez konieczności wykonywania żadnych specjalistycznych czynności. Nadto, przed wytoczeniem powództwa były do dłużnika kierowane wezwania do usunięcia wad oraz wezwania do zapłaty. Co

istotne, przed dokonaniem zaskarżonej czynności prawnej, powodowie wytoczyli przeciwko dłużnikowi powództwo o zapłatę, a w toku sprawy I C 1263/10 Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa. Dowód ten potwierdził wadliwość wykonanych przez dłużnika robót budowlanych. Zatem, jeszcze przed dokonaniem darowizny, dłużnik winien był liczyć się z przegraniem sprawy oraz koniecznością zapłaty kwoty dochodzonej przez powodów. Bez wątpienia również dłużnik znał stan swojego majątku, w tym wiedział, które składniki majątkowe są obciążone hipotekami, a tym samym winien zdawać sobie sprawę, że z uwagi na wysokość wierzytelności banku powodowie nie uzyskają zaspokojenia swoich roszczeń z pozostałych nieruchomości znajdujących się w różnym okresie w majątku dłużnika. Powód wiedział także, iż przy znacznych przychodach ma niewielkie dochody, zbliżone do kwoty wolnej od zajęcia. Dalej, w świetle zebranego materiału dowodowego należy przyjąć, że w dacie dokonania darowizny, dłużnik zdawał sobie sprawę, że nie będzie możliwe uzyskanie zaspokojenia roszczeń przysługujących mu względem Towarzystwa (...) sp. z o.o. Z materiału dowodowego wynika, że dłużnik pozostawał w stałych relacjach gospodarczych z deweloperem od 2010r., osobiście znał się z prezesem zarządu tej spółki K. M. (3), a znajomość ta sięgała czasów studenckich. Ponadto, od 2011r. dłużnik nie otrzymywał płatności. W tym kontekście, w szczególności z uwagi na bliską znajomość ze świadkiem, należało przyjąć, że K. M. (1) znał sytuację dewelopera i wiedział o jego niewypłacalności. Z uwagi na wysokość zadłużenia spółki wobec dłużnika, długotrwałe opóźnienia w opłatach K. M. (1) zdawał sobie sprawę, że wyegzekwowanie należności od Towarzystwa (...) sp. z o.o. będzie znacznie utrudnione, jeśli nie niemożliwe. Z uwagi na toczące się postępowanie upadłościowe udziały w spółce deweloperskiej nie miały żadnej wartości. W tym stanie rzeczy w dacie zaskarżonej czynności uzyskanie pełnego zaspokojenia względem Towarzystwa (...) sp. z o.o. było wielce wątpliwe. W tej sytuacji dłużnik musiał zdawać sobie sprawę, że wyprowadzenie ze swojego majątku przedmiotowej nieruchomości utrudni powodom uzyskanie zaspokojenia. Zbieżność czasowa dokonania czynności prawnej z wnioskiem o upadłość Towarzystwa (...) sp. z o.o., które było głównym kontrahentem dłużnika, jednoznacznie wskazuje, że darowizna była czynnością nakierowaną na ochronę własnego majątku dłużnika.

Konieczną przesłanką do uznania czynności prawnej za bezskuteczną jest także zła wiara osoby trzeciej tj. wiedza osoby, która odniosła korzyść majątkową z dokonania zaskarżonej czynności prawnej, że dłużnik dokonał tej czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli lub też możliwość uzyskania takiej wiedzy przy zachowaniu należytej staranności. Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 528 kc jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Korzyść uzyskana bezpłatnie to korzyść, za którą osoba trzecia nie spełniła ani nie zobowiązała się spełnić ekwiwalentnego świadczenia w ramach tego samego lub innego stosunku prawnego (por. wyrok SN z 12 czerwca 2002r., III CKN 1312/00, L.; wyrok SN z 16 września 2011r., IV CSK 624/10, L.). Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z 22 września 2005r. I ACa 15/05, LEX nr 177012 stwierdził, iż na gruncie art. 528 kc uzyskanie korzyści majątkowej "bezpłatnie" musi być rozumiane szerzej niż darowizna, umowa nieodpłatna czy umowa jednostronnie zobowiązująca. Obejmuje ono bowiem wszelkie czynności prowadzące do uzyskania korzyści, które nie znalazły odpowiedniego ekwiwalentu w ujęciu obiektywnym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 23 marca 2005r., I ACa 98/05, OSAB 2005, z. 2, poz. 11). Z uwagi na fakt, że czynność prawna dokonana przez dłużnika i pozwanych miała nieodpłatny charakter bez znaczenia było czy pozwani wiedzieli o tym, że dłużnik dokonał kwestionowanej czynności ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli i czy mieli możliwość uzyskania takiej wiedzy przy zachowaniu należytej staranności. Ponadto, należy zauważyć, że zgodnie z art. 527 § 3 kc jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W orzecznictwie wskazuje się, że w przepisie art. 527 § 3 kc chodzi przede wszystkim o osoby złączone więzami pokrewieństwa czy powinowactwa, więzami rodzinnymi (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2019r., I ACa 2/18, L.). W niniejszym przypadku umowa została zawarta pomiędzy najbliższymi krewnymi tj. rodzicami a dziećmi.

W świetle powyższego należało uznać, że formalnie zostały spełnione wszystkie wymagane przesłanki warunkujące uwzględnienie powództwa ze skargi pauliańskiej.

W związku z powyższym na podstawie art. 527 kc Sąd uznał za bezskuteczną względem wierzycieli A. W. i J. W. umowę darowizny z 28 grudnia 2012 r. zawartą pomiędzy pozwanymi a K. M. (1) przed notariuszem M. P. (rep. A 3994/2012) w zakresie, w jakim umowa ta przenosi na pozwanych przysługujący K. M. (1) udział we współwłasności nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego, dla której Sąd Rejonowy w Gdyni prowadzi księgę wieczystą (...), w celu ochrony wierzytelności powodów w kwocie 53.793,34 zł wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 26 listopada 2013 r. wydanego w sprawie I C 1263/10, na którą składają się:

- a) należność główna w kwocie 42.691,28 zł,
- b) kwota 9.030,66 zł jako część skapitalizowanych odsetek ustawowych liczonych od kwoty 41.567,78 zł od 8 listopada 2010r. do 21 marca 2017r. oraz od kwoty 1.123,50 zł od 8 lutego 2011r. do 21 marca 2017r.
- c) kwota 2.071,40 zł jako skapitalizowane odsetki ustawowe od należności głównej określonej w pkt Ia za okres od 22 marca 2017r. do 30 listopada 2017r.
- d) dalsze odsetki ustawowe od należności głównej określonej w punkcie I a wyroku od 1 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, zasądził od przegrywających niniejszy spór pozwanych solidarnie na rzecz powodów kwotę 8.107 zł, na którą składały się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2.690 zł, opłata za czynności fachowego pełnomocnika w stawce minimalnej zgodnie z § 2 ust. 6 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 22 października 2015r. w stawce minimalnej 5.400 zł, a także opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.